

Svampbekämpning på hösten mot Phoma i höstoljevaxter

OS15-8422

Av Albin Gunnarson

Svensk Raps AB

Hösten 2007 startades en ny försöksserie mot svampar i höstraps på hösten. Serien är främst inriktad på att studera möjligheterna till effektiv bekämpning av Phoma.

Phoma är en svampsjukdom som på senare år blivit allt vanligare i framförallt Skånsk oljeväxtodling. Bekämpning görs effektivast på hösten då plantorna har 4-6 blad. Angreppen börjar gärna i anslutning till skador på stjälkarna orsakade av exempelvis insektsangrepp. Angreppen av Phoma kan bli mycket allvarliga och kostsamma.

Tre produkter har ingått i tre försök i Skåne. Försöken har styrts till potentiella riskfält. I försöken ingår Cantus, Proline och Juventus. Cantus och Proline testades i hel respektive halv dos samt Juventus om dosen 0,5 l/ha. Ingen av dessa produkter är ännu registrerad i oljevaxter. Av de fungicider som idag är registrerade i oljevaxter har ingen effekt på Phoma.

Angrepp av Phoma graderas strax före skörd. Vid tidpunkten för gradering fann försökspatrullerna att försöket i Simrishamn var mycket hårt angripet av Phoma. Då tillkallades expertis i Phomagradering från SW som gjorde en mer utförlig gradering där även styrkan av angreppet graderades. Genom denna gradering kan ett internationellt index kallat Rothalsindex användas. Försöket i Simrishamn var också det försök som gav utslag i skörd.

De två andra försöken i Hörby och Trelleborg lämnas utan kommentar. Inga konstaterade angrepp finns och effekterna på fröskörden efter behandling är inte statistiskt säkra.

Resultat

Försöket i Simrishamn hade över 90 % angripna plantor i obehandlat led. Styrkan av angreppet illustreras genom att obehandlat led får 49,5 i Rothalsindex. Samtliga behandlingar har sänkt Rothalsindex med runt 40 % vilket är statistiskt säkerställt. Samtidigt har antalet angripna plantor endast minskat med statistisk säkerhet efter en Prolinebehandling. Det betyder inte att de andra preparaten är utan effekt utan att samtliga behandlingar har minskat styrkan av Phomaangreppet.

Påverkan på fröskörden har varit stor efter en behandling, särskilt när man tar i beaktande ett rapspris på runt 3,50 kronor per kilo. Dock är det endast fulla doser av Proline och Cantus samt 0,5 Juventus som visar på statistiskt säkra effekter.

Årets försök visar att angrepp av Phoma kan ge betydande ekonomiska effekter och att kemisk bekämpning är möjlig men att det krävs lite högre doser för att få bra effekt.

En ekonomisk utvärdering görs inte då inget preparat i försöket är registrerat för användning i höstoljevaxter.

OS15 8422 Svampbehandling på hösten mot Phoma i höstraps

	Dos	Tidpunkt	Brunslöv, Hörby		Grönadal, Trelleborg		Hammarlunda, Simrishamn			
			Frö kg/ha	ökning	Frö kg/ha	ökning	Frö kg/ha	ökning	Phoma % angrpl.	Phoma Rothalsindex
Obehandlat			4860		5340		3980		90,5	49,5
Cantus	0,25	4-6 blad	4810	-50	5520	180	4160	180	85,5	28,8
Cantus	0,5	4-6 blad	4780	-80	5390	50	4290	310	85	28,5
Proline	0,4	4-6 blad	4750	-110	5390	50	4130	150	46,5	31,3
Proline	0,8	4-6 blad	4710	-150	5530	190	4250	270	38	23,3
Juventus	0,5	4-6 blad	4630	-230	5380	40	4360	380	74	30,8
CV %				3,5		3,8		4,3		
LSD				250		310		270	17,1	11,9